

Projekt

z dnia 7 czerwca 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA TARNOBRZEGA**

z dnia 2024 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Tarnobrzega na lata 2023-2027”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424) uchwała się, co następuje:

§ 1. W uchwale nr LXXII/762/2023 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Tarnobrzega na lata 2023-2027”, wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule uchwały ogólne określenie przedmiotu uchwały otrzymuje brzmienie: w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Miasta Tarnobrzega na lata 2023 – 2027”;
- 2) załącznik do uchwały otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tarnobrzega oraz Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Norbert Mastalerz

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Tarnobrzega
z dnia 2024 r.

**MIEJSKI PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJACYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ NA TERENIE MIASTA TARNOBRZEGA
NA LATA 2023 -2027**

Tarnobrzeg, czerwiec 2024

Spis treści

WSTĘP	3
Rozdział I Aspekty prawne programu	5
1.1 Podstawy prawne	5
1.2 Uzasadnienie realizacji Programu	7
Rozdział II Zjawisko przemocy domowej - definicje pojęć	8
2.1 Definicja i charakterystyka zjawiska przemocy	8
2.2 Perspektywa prawna przemocy	10
Rozdział III Diagnoza problemu przemocy w domowej	12
3.1 Diagnoza problemu przemocy domowej na terenie miasta Tarnobrzega	12
3.2 Zasoby Miasta Tarnobrzega w zakresie realizacji programu	21
3.3 Analiza czynników sprzyjających i utrudniających pomoc osobom doznającym przemocy domowej	22
3.4 Adresaci Programu:	24
Rozdział IV Cele Programu	25
Rozdział V Realizatorzy Programu	36
Rozdział VI Miejsce i czas realizacji Programu	38
Rozdział VII Monitorowanie i sprawozdawczość	39
Rozdział VIII Finansowanie Programu	40

WSTĘP

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Tarnobrzega na lata 2023-2027 pod zaktualizowaną nazwą „**Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie Miasta Tarnobrzega na lata 2023-2027**” jest kontynuacją działań prowadzonych w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Tarnobrzega na lata 2017-2022.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483) stanowi w art. 18, że rodzina znajduje się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Artykuł 33 ust. 1 Konstytucji wskazuje, że *kobieta i mężczyzna w Rzeczypospolitej Polskiej mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym.*¹ Zgodnie natomiast z art. 72 ust. 1 Konstytucji - *Rzeczypospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.*²

Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest zatem ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych.

Dobrze funkcjonująca rodzina daje jej członkom poczucie bezpieczeństwa i wzmacnia ich rozwój. Zaburzone więzi rodzinne wpływają destrukcyjnie na funkcjonowanie człowieka, są jednym z podstawowych źródeł deficytów jednostki. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. Gdy w rodzinie występuje zjawisko przemocy, to ulega ona dezorganizacji, nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role rodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków stają się niezgodne z obowiązującymi normami prawnymi i moralnymi.

Osoba najbliższa, obdarzona zaufaniem, pozostająca w bliskich relacjach powinna stanowić wzajemne źródło wsparcia, a tymczasem staje się tą, która niszczy nie tylko fizycznie, ale i psychicznie. Konsekwencje psychologiczne przemocy domowej są olbrzymie, nierzadko

¹ Konstytucja Rzeczypospolitej Polski (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483)

² tamże

mają charakter pokoleniowy. W wyniku doznanej krzywdy cierpi nie tylko okaleczone ciało czy psychika, ale o konsekwencjach mówimy również w wymiarze ekonomicznym. Przemoc jest problemem całej społeczności, która wie o takich sytuacjach. Nie będąc obojętnymi na sytuacje krzywdzenia w rodzinach w Tarnobrzegu, od wielu lat doskonalony jest system ochrony i pomocy osobom dotkniętym przemocą domową. Niniejszy program wpisuje się w ten system i jest jego niezbędnym elementem.

Rozdział I Aspekty prawne programu

1.1 Podstawy prawne

Opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej jest zadaniem własnym gminy i powiatu wynikającym z przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej którego koordynatorem jest Zespołu interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w Tarnobrzegu.

Osoby doznające przemocy wymagają specjalistycznej pomocy i sprawnie funkcjonującego systemu działającego interdyscyplinarnie, który pomaga przywrócić, zaburzoną przez występowanie przemocy, równowagę w rodzinie. Duże znaczenie w przypadku zagrożenia przemocą mają przede wszystkim działania profilaktyczne, które prowadzone odpowiednio wcześniej i wśród całego społeczeństwa dają szansę na uniknięcie głębokiego kryzysu w rodzinie oraz wpływają na zmianę postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023 – 2027, zwany dalej Programem, jest kontynuacją działań realizowanych w Tarnobrzegu od 2010 roku i jest dostosowany do aktualnych uwarunkowań prawnych i społecznych.

Został utworzony w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 17),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 2809),
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 145),

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz.1870),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony (Dz. U. z 2023 r. poz. 1807),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. z 2023 r. poz. 1163),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1166).

Program jest spójny z:

- Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 ustanowionym uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r.,
- Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 ustanowionym uchwałą Nr LXXI/1226/21 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 grudnia 2021r.,
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Tarnobrzega na lata 2024 -2027 ustanowioną uchwałą NR XC/933/2024 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 28 lutego 2024 r.

1.2 Uzasadnienie realizacji Programu

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy został uchwalony 29 marca 2023 r. uchwałą Nr LXXII/762/2023. Po jego uchwaleniu zaistniało szereg przesłanek, które wpłynęły na konieczność zaktualizowania zapisów w/w programu m. in.:

- Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 289),
- Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535),
- Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606) ,
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Rozdział II Zjawisko przemocy domowej - definicje pojęć

2.1 Definicja i charakterystyka zjawiska przemocy

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535) znowelizowana została nazwa ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która od dnia 22 czerwca 2023 r. nosi nazwę **Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej**.

W związku z powyższym zmianie uległa definicja przemocy domowej, którą aktualnie rozumie się jako *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,, naruszające ich godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.*³

Natomiast poprzez nową definicję osoby doznającej przemocy domowej zgodnie z art. 2 ust.1 pkt 2 należy rozumieć:

- ✓ *małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*
- ✓ *wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,*
- ✓ *rodzeństwo oraz ich wstępnych i zstępnych i ich małżonków,*
- ✓ *osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*
- ✓ *osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*
- ✓ *osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,*

³ Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2024 r. poz. 424)

- ✓ osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- ✓ małoletniego.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

- **jest intencjonalna** – to zamierzone działanie mające na celu kontrolowanie i podporządkowanie sobie drugiej osoby,
- **siły są nierówne** - jedna ze stron ma przewagę. Osoba doznająca przemocy jest słabsza, a osoba stosująca przemoc silniejsza. Nierównowaga może wynikać z wielu źródeł, m. in. płci, wieku, statusu materialnego,
- **narusza prawa i dobra osobiste** – osoba stosująca przemoc wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa osoby doznającej przemocy (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itp.),
- **powoduje cierpienie i ból** – osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie drugiej osoby na poważne szkody. Osoba doświadczająca przemocy doświadcza bólu i cierpienia, które sprawia, że traci zdolność samoobrony.

Przemoc domowa może dokonywać się przy pomocy różnych instrumentów i przybierać różne formy:

- **fizyczną – naruszenie nietykalności fizycznej.** Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.; popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, przypalanie papierosem, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, użycie broni.
- **psychiczną – naruszenie godności osobistej.** Przemoc psychiczna zawiera w sobie przymus i groźby, m. in. obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nie liczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, ujawnianie tajemnic, sekretów, czytanie osobistej korespondencji, wyśmiewanie, lekceważenie, itp.; Przemoc psychiczna jest trudna do udowodnienia, ponieważ nie zostawia śladów na ciele.
- **seksualną – naruszenie intymności.** Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma lub bez pytania jej o zgodę oraz gdy wskutek

zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu itp.

- **ekonomiczną – naruszanie własności.** Przemoc ekonomiczna wiąże się z celowym niszczeniem własności drugiej osoby, pozbawieniem jej środków lub stworzeniem warunków, w których nie są zaspokojone jej potrzeby. Dążeniem do całkowitego uzależnienia finansowego ofiary od sprawcy. Przykładem przemocy ekonomicznej jest odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie ofierze podjęcie pracy, okradanie zmuszanie do zaciągania kredytów wbrew woli np. współmałżonka itp.;
- **zaniedbania – naruszenie obowiązku do opieki nad osobami zależnymi.** Jest zjawiskiem społecznym, które odnosi się w szczególności do relacji opartej na zależności np.: rodzic- dziecko, opiekun – osoba nieporadna (z uwagi na wiek lub niepełnosprawność). Charakteryzuje je niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizjologicznych i emocjonalnych osoby zależnej oraz brak zapewnienia właściwej uwagi, troski, opieki ze strony osób najbliższych. Brak pomocy w chorobie, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.;

2.2 Perspektywa prawna przemocy

Stosowanie przemocy wobec osób najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu, kwalifikowanym m. in. z art. 207 ustawy – Kodeks karny, który stanowi:

§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 - 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.⁴

⁴ Zob. ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17)

Z artykułu 217 k.k.

§1. Kto uderza człowieka lub w inny sposób narusza jego nietykalność cielesną, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.⁵

Jak również m. in. z art. 190 powyżej ustawy:

§1. Kto grozi innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.⁶

Przemoc domowa we współczesnym świecie jest zjawiskiem na tyle powszechnym i niepokojącym, że konieczne stało się tworzenie systemu społecznego wsparcia w celu jej zapobiegania i przeciwdziałania. Podstawą do podejmowania działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej jest świadomość, że:

1. najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna,
2. za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca,
3. zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osoby doświadczającej przemocy, gdyż jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia ofiarą przemocy domowej.

Jednym z zadań nałożonych na samorządy jest opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony ofiar przemocy domowej. Niniejszy Program obejmuje analizę zjawiska przemocy domowej w mieście Tarnobrzegu oraz cele i zadania, które należy realizować, aby przeciwdziałać zjawisku przemocy domowej zamieszkałym na terenie miasta Tarnobrzega.

⁵ tamże

⁶ tamże

Rozdział III Diagnoza problemu przemocy w domowej

3.1 Diagnoza problemu przemocy domowej na terenie miasta Tarnobrzega

Każdy człowiek, bez względu na pozycję społeczną czy status materialny, może doświadczać przemocy domowej. Problem ten nie dotyczy tylko i wyłącznie tzw. rodzin patologicznych (dysfunkcyjnych), a występowaniu przemocy domowej nie zawsze towarzyszy alkohol lub inny środek psychoaktywny. Niejednokrotnie świadkami przemocy domowej są dzieci, dla których taka sytuacja jest dużą traumą, niosącą konsekwencje w ich dorosłym życiu. Kobiety często godzą się na przemoc, ponieważ uważają, że muszą zapewnić swoim dzieciom wychowanie i rozwój w pełnej rodzinie, bez względu na konsekwencje dla siebie samych. Wiedza psychologiczna wskazuje jednak, że dla prawidłowego rozwoju dziecka najistotniejsze jest poczucie bezpieczeństwa.

Zjawisku przemocy domowej nierzadko towarzyszą inne dysfunkcje, np. bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, alkoholizm czy bezrobocie. Kumulacja dysfunkcji w rodzinach wpływa na zachwianie poczucia bezpieczeństwa jej członków, sprzyja pojawieniu się trudności w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku domowym, jak i poza nim. Bardzo rzadko sprawca stosuje wobec swojej ofiary jedną formę przemocy. Zwykle wykorzystuje różne jej postaci, na przemian łącząc je tak, aby uzyskać pełną kontrolę nad osobą doznającą przemocy. Zachowanie osoby stosującej przemoc może wywołać u osoby krzywdzonej trwale negatywne skutki i w efekcie doprowadzić do zniszczenia u niej pozytywnego obrazu samej siebie.

Przemoc domowa jest zjawiskiem złożonym i wieloaspektowym, stąd też powinna być rozpatrywana nie tylko w perspektywie prawnej i psychologicznej, ale też moralnej i społecznej. Przemoc domowa to przestępstwo, a zarazem krzywda fizyczna i psychiczna wyrządzana osobie najbliższej. Ten, który powinien pomagać, wspierać i chronić, krzywdzi i niszczy, burzy spokój i poczucie bezpieczeństwa rodziny, pokazując brak poszanowania ludzkiego życia, zdrowia i godności osobistej.

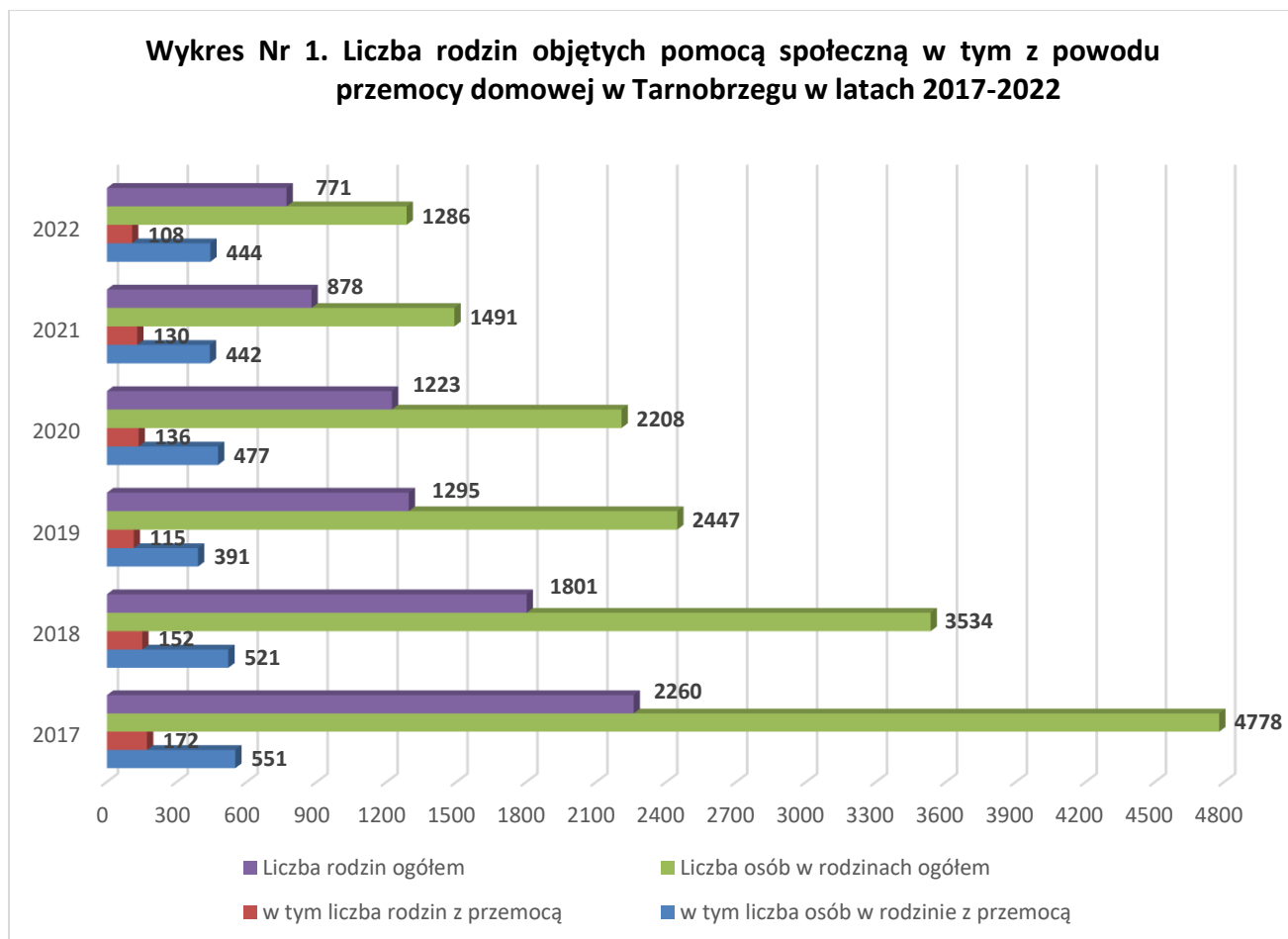
Złożoność zjawiska przemocy domowej wymaga interdyscyplinarności działań pomocowych skierowanych do ofiar, zaczynając od działań interwencyjnych, poprzez udzielenie schronienia, informowanie, edukowanie, umożliwienie korzystania ze specjalistycznego poradnictwa, zapewnienie wsparcia emocjonalnego, psychoterapii,

udzielania pomocy socjalnej dającej sytuacyjne oparcie dla dalszych działań. Niezbędne jest dalsze doskonalenie istniejącego systemu, zapewniającego kompleksową pomoc nie tylko osobom doznającym przemocy, ale również osobom stosującym przemoc.

Występowanie przemocy domowej odnotowywane jest corocznie również w naszym mieście. Świadczą o tym dane opracowane z materiałów będących w posiadaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu – Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Tarnobrzegu, którego funkcjonowanie zostało uregulowane w art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz instytucji i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań konieczne jest zdiagnozowanie i stałe monitorowanie rzeczywistego rozmiaru zjawiska przemocy domowej. Diagnoza została przeprowadzona na podstawie danych przedstawionych w sprawozdaniach z realizacji zadań w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Tarnobrzega na lata 2017-2022 oraz na podstawie danych Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Tarnobrzegu. Należy tu podkreślić, że określenie skali przemocy domowej jest trudne, ponieważ dane zgromadzone przez instytucje i podmioty, które w swojej działalności mają bezpośredni lub pośredni kontakt z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie (organizacje pozarządowe, ośrodki pomocy społecznej, sądy, policja, prokuratury, komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, ośrodki wsparcia) stosują różne formy typologii i klasyfikacji danych.

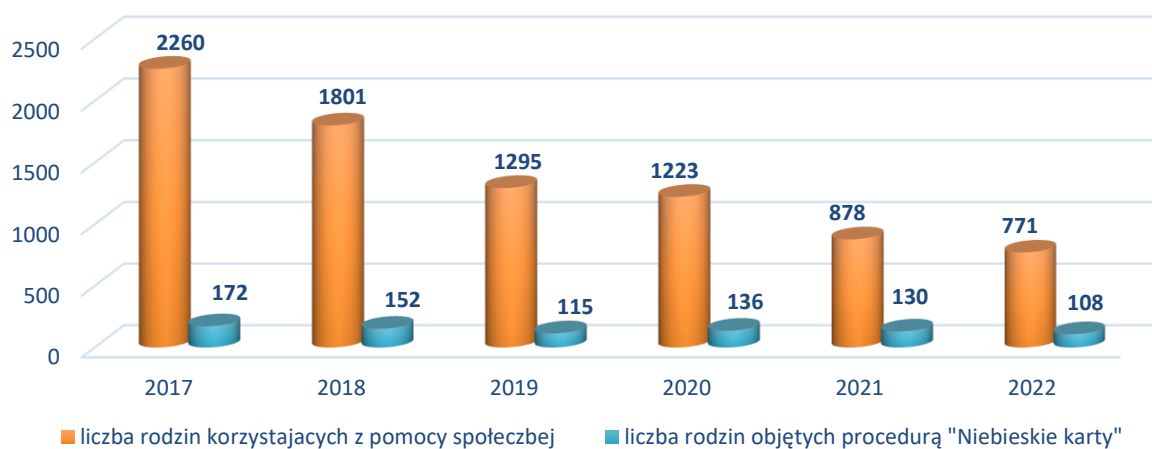
Skala problemu przemocy domowej na podstawie analizy danych Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Tarnobrzegu oraz danych sprawozdawczych z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Tarnobrzeg na lata 2017-2022

Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Tarnobrzegu i Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnobrzegu

Według danych statystycznych Miejskiego Ośrodka Pomocy w Rodzinie w Tarnobrzegu liczba rodzin korzystających z pomocy tutejszego Ośrodka wykazuje tendencję spadkową tj. 2260 w 2017 roku i 771 w 2022 roku. Jak również w odniesieniu do liczby rodzin korzystających z pomocy MOPR z powodu trudnej sytuacji związanej z przemocą domową odnotowano tendencję spadkową tj. 172 w 2017 roku i 108 w 2022 roku (wykres Nr 1).

Wykres Nr 2. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty" w latach 2017-2022

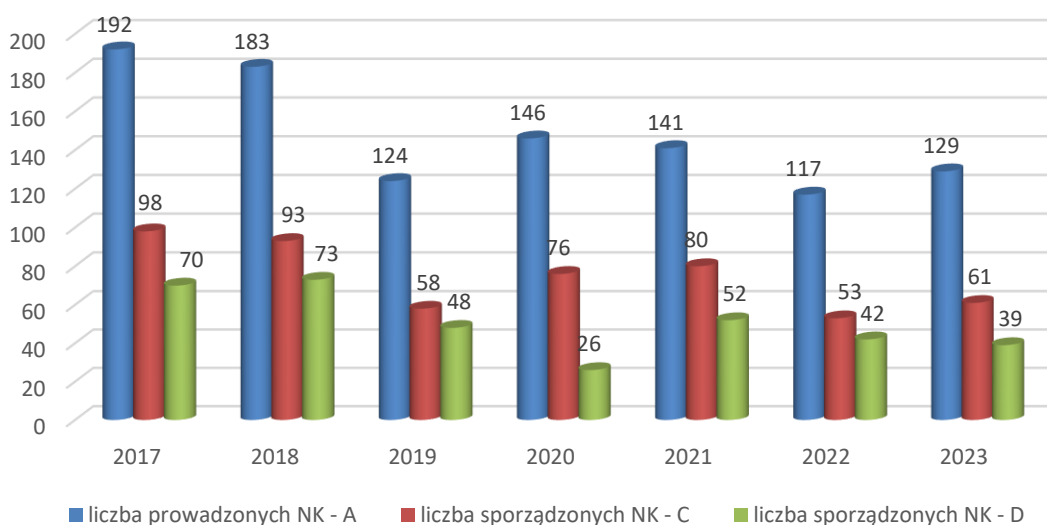

Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Tarnobrzegu i Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnobrzegu

Wykres Nr 2 przedstawia tendencję spadku liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskie karty” jak i rodzin korzystających ogółem z pomocy społecznej w Tarnobrzegu na przestrzeni lat 2017-2022.

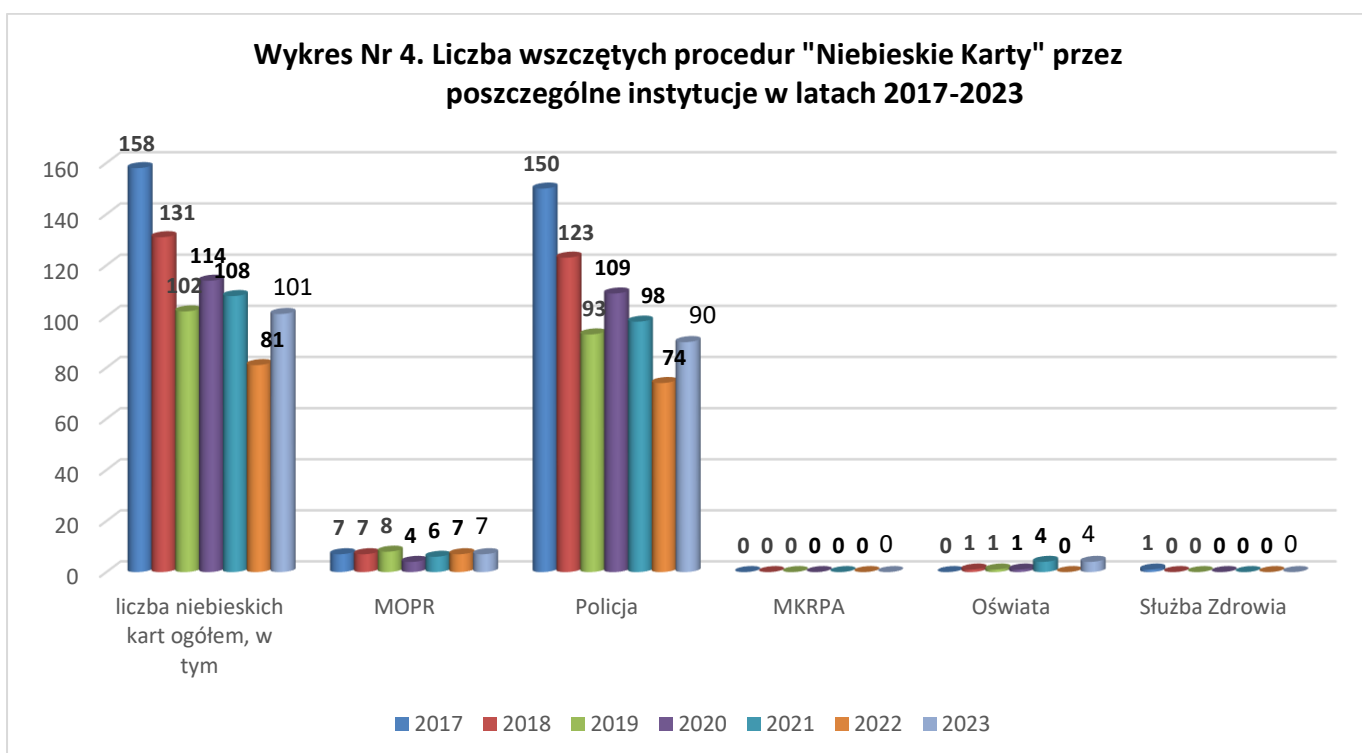
Procedurę „Niebieskie Karty” prowadzoną w latach 2017-2022 na terenie Miasta Tarnobrzega, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r., w którym określono instytucje uprawnione do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” przedstawiają kolejne wykresy.

Wykres Nr 3. Liczba sporządzonych niebieskich kart w latach 2017-2023

Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Tarnobrzegu i Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnobrzegu

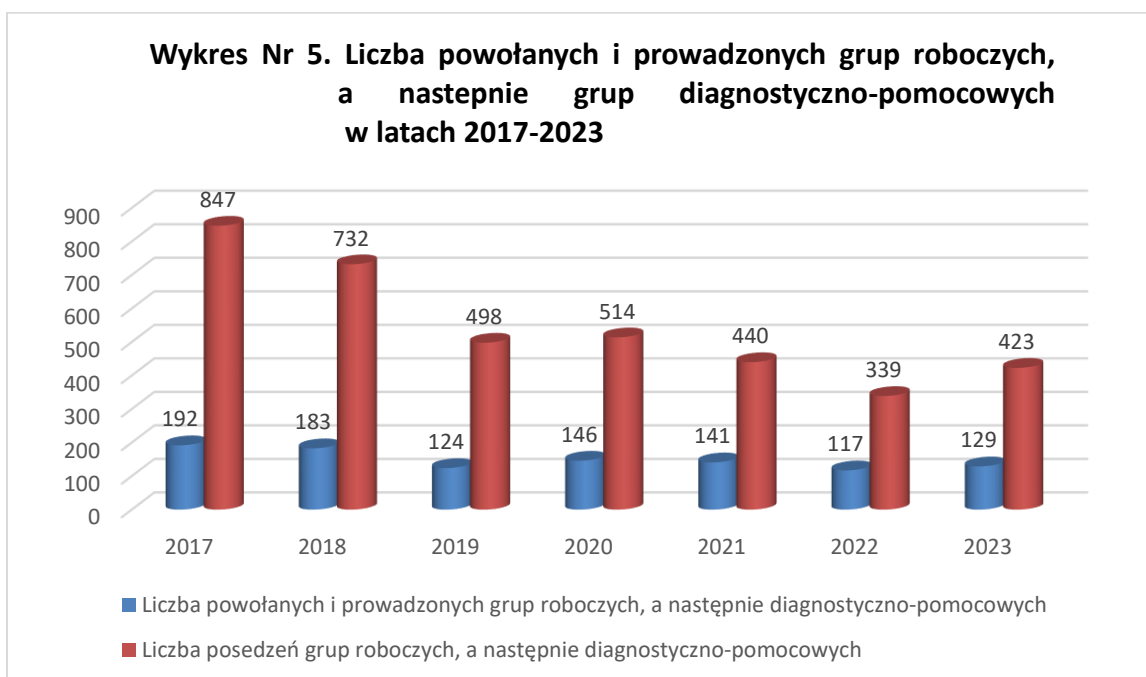
Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje z chwilą wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” przez przedstawiciela jednego z podmiotów wymienionych w art. 9a ust. 11-11d ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zgodnie z przedstawionym wykresem liczba sporządzonych niebieskich kart stale maleje. Począwszy od formularza „Niebieska Karta – A” (od 192 w 2017r. do 117 w 2022r.), po formularz „Niebieska Karta – C” (od 98 w 2017r. do 53 w 2022r.), który wypełniany jest z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie. Aż po formularz „Niebieska Karta – D” (od 70 w 2017r. do 42 w 2022r.), który jest wypełniany z osobami podejrzewanymi o stosowanie przemocy domowej. Wyraźny wzrost nastąpił w 2023 r. gdzie zostało sporządzonych 101 niebieskich kart.

Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Tarnobrzegu i Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnobrzegu

Zgodnie z analizą danych MOPR, najwięcej niebieskich kart jest zakładanych przez Policję (od 150 w roku 2017 do 90 w roku 2023), co stanowi 92,70 % ogółu wszystkich prowadzonych niebieskich kart. Drugą w kolejności instytucją jest MOPR (od 7 w roku 2017 do 7 w roku 2023), co stanowi 5,79 % ogółu wszystkich prowadzonych niebieskich kart. Kolejne instytucje, to Oświata około 1,38 %, MKRPA 0%, Służba Zdrowia 0,13%. Jest to

wynikiem wykonywania obowiązków służbowych przez poszczególne służby i postrzegania Policji jako organu powołanego do zapewnienia ochrony przed przemocą.

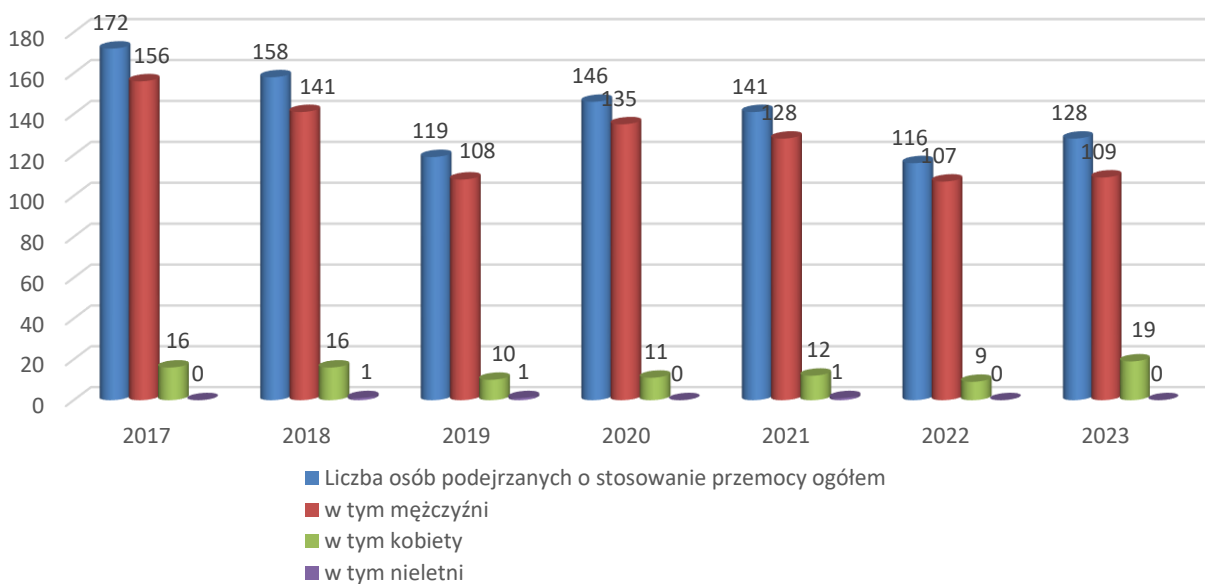

Opracowanie własne na podstawie danych MOPR i Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnobrzegu

Grupy robocze, a następnie grupy diagnostyczno-pomocowe powołane przez Zespół Interdyscyplinarny w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach pracują w zależności od zgłaszanych potrzeb osób doznających przemocy. O zaangażowaniu członków grup świadczy liczba odbytych posiedzeń, co w stosunku do liczby powołanych grup obrazuje wykres Nr 5.

Spadek liczby prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” wpływa na spadek liczby osób stosujących przemoc domową, jak i osób doznających przemoc domową.

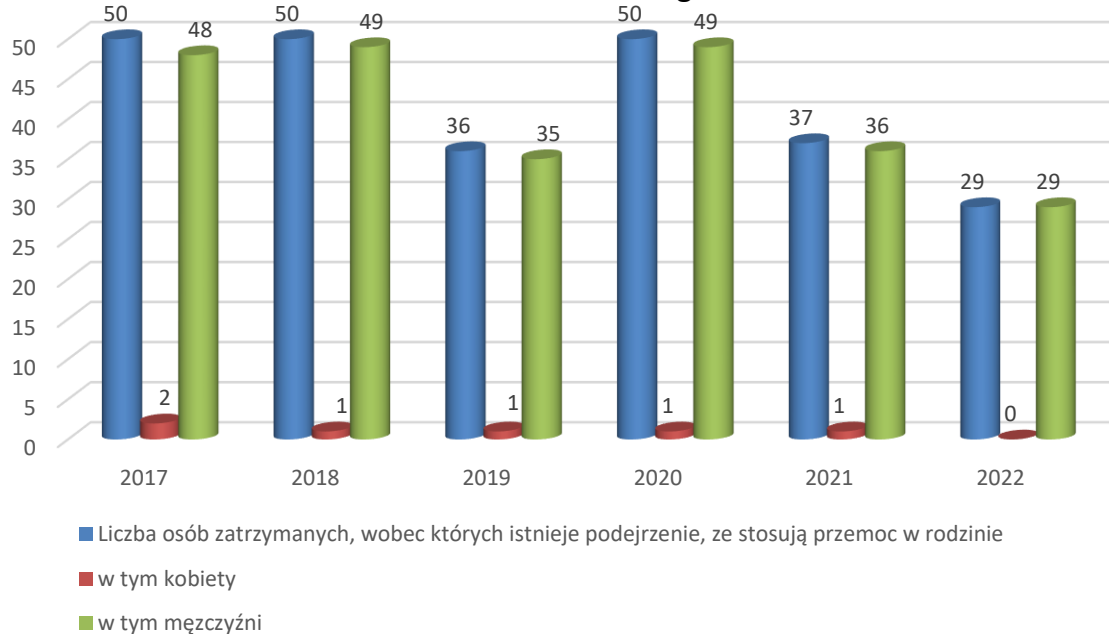
Wykres Nr 6. Liczba osób stosujących przemoc domową na terenie Miasta Tarnobrzega w latach 2017-2023

Opracowanie własne na podstawie danych MOPR i Zespół Interdyscyplinarny w Tarnobrzegu

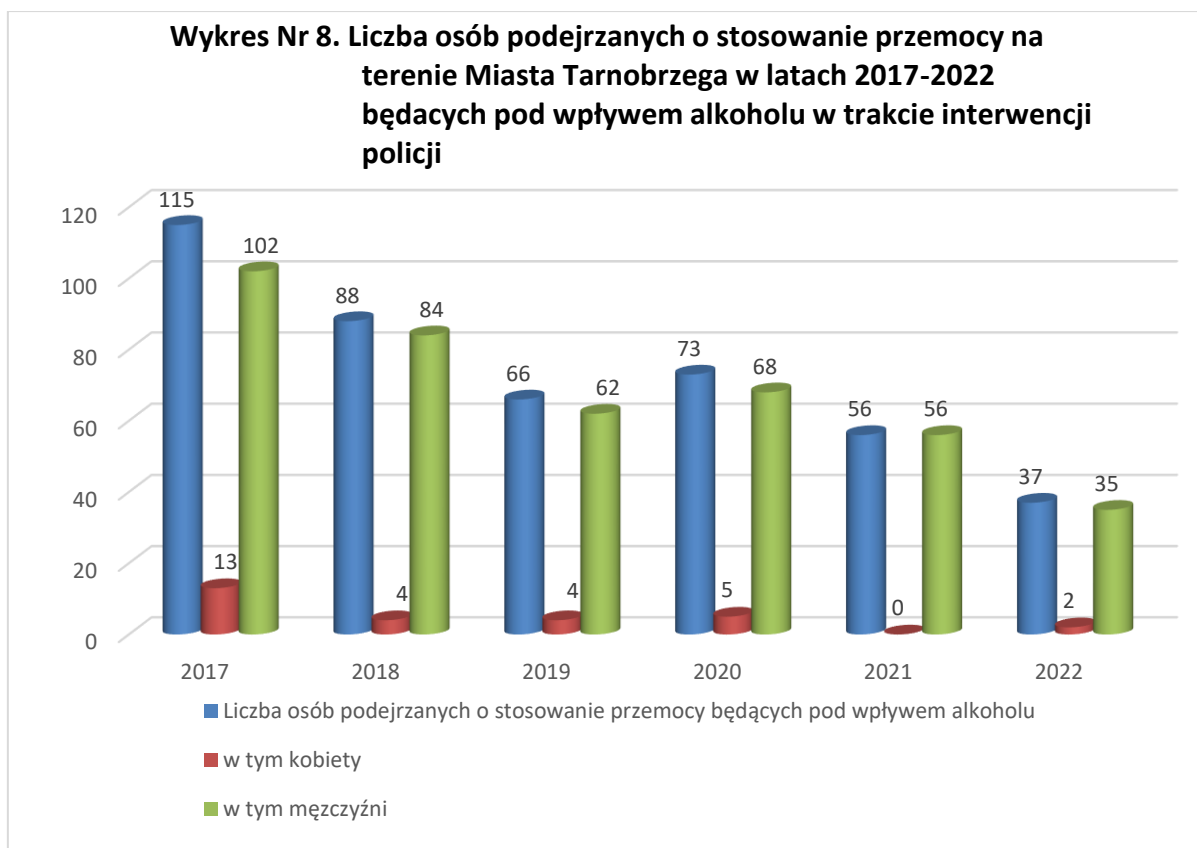
Wykres Nr 6 obrazuje udział osób stosujących przemoc domową z podziałem na płeć, w stosunku do ogólnej liczby osób stosujących przemoc domową. Przedstawione dane wskazują na znaczną przewagę mężczyzn jako osób stosujących przemoc domową.

Wykres Nr 7. Liczba osób zatrzymanych, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na terenie Miasta Tarnobrzega w latach 2017-2022

Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Tarnobrzegu

Na podstawie danych otrzymanych z Komendy Miejskiej Policji w Tarnobrzegu (wykres Nr 7) sporządzono zestawienie liczby osób zatrzymanych w wyniku interwencji, z podziałem na płeć. Zgodnie z analizą danych większość osób zatrzymanych w wyniku interwencji stanowią mężczyźni bo aż 97,62%. Łączna liczba zatrzymanych osób w stosunku do liczby mieszkańców Miasta Tarnobrzega jest niska.

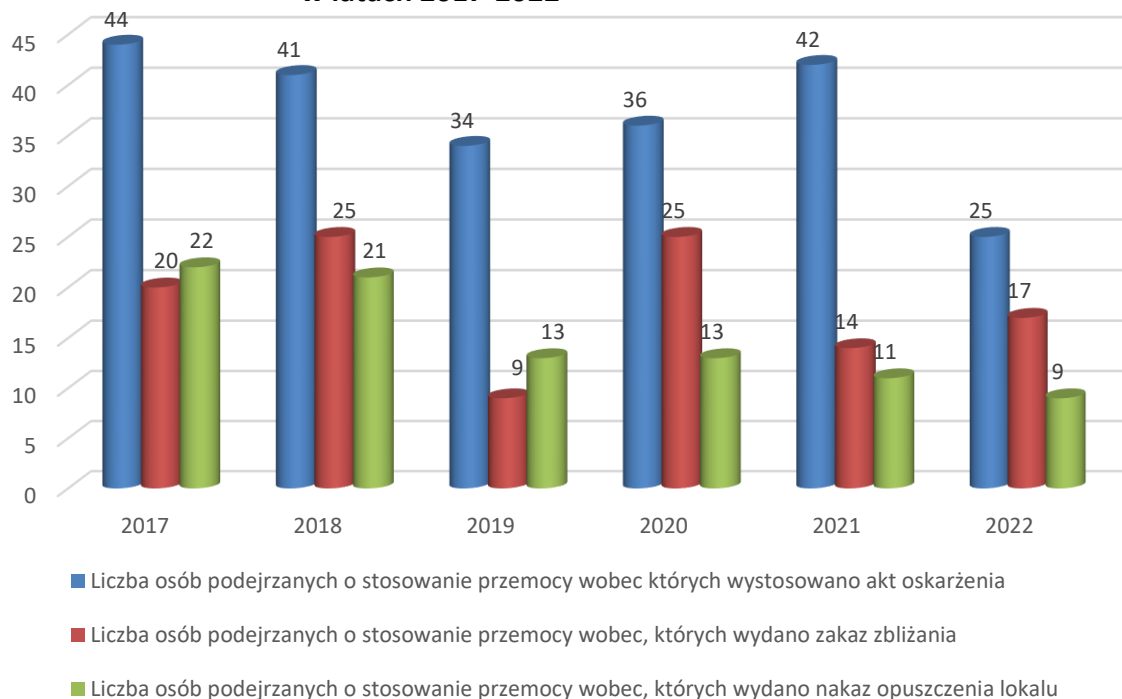

Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Tarnobrzegu

Kolejno z uzyskanych danych otrzymanych z Komendy Miejskiej Policji w Tarnobrzegu (wykres Nr 8) sporządzono zestawienie liczby osób podejrzanych o stosowanie przemocy na terenie Miasta Tarnobrzega będących pod wpływem alkoholu w trakcie interwencji policji z podziałem na płeć.

Na podstawie powyższych danych można wnioskować, że podejrzenie stosowania przemocy nie jest uzależnione od spożywania alkoholu. Łączna liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy (wykres Nr 6) jest znacznie wyższa od liczby osób znajdujących się pod wpływem alkoholu (wykres Nr 8) w poszczególnych latach.

Wykres Nr 9. Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy wobec których wystosowano akt oskarżenia, zakaz zbliżenia lub nakaz opuszczenia wspólnie zamieszkiwanego lokalu na terenie Miasta Tarnobrzega w latach 2017-2022

Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Tarnobrzegu

Natomiast z innych uzyskanych danych otrzymanych z Komendy Miejskiej Policji w Tarnobrzegu (wykres Nr 9) sporządzono zestawienie liczby osób podejrzanych o stosowanie przemocy wobec których wystosowano akt oskarżenia z podziałem na postanowienie o zakazie zbliżania lub nakazie opuszczenia wspólnie zamieszkiwanego lokalu mieszkalnego z osobą doznającą przemocy. Porównując liczbę osób zatrzymanych (wykres Nr 7) z liczbą osób, wobec których wystosowano akt oskarżenia (wykres Nr 9) należy wnioskować wobec osób zatrzymanych w większości wystosowany jest akt oskarżenia.

Z przedstawionych powyższych danych wynika, że liczba sporządzonych Niebieskich Kart stopniowo spada, co może wynikać z braku zgłoszeń problemów przemocy domowej przez osoby doznające przemocy. Najczęściej problem przemocy domowej dotyczy kobiet oraz dzieci w formie psychicznej i fizycznej.

3.2 Zasoby Miasta Tarnobrzega w zakresie realizacji programu

Na terenie miasta Tarnobrzega działają instytucje zajmujące się bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy domowej:

- **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu, ul. Kopernika 3 tel. 15 822-60-97**
 - 1) Schronienie dla ofiar przemocy domowej
 - Specjalistyczny ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy domowej w Gorzycach w ul. 11 Listopada 12 tel. 15 836-28-69 wew. 110
 - 2) Pomoc psychologiczna i prawna dla osób doznających przemocy domowej.
 - 3) Program korekcyjno–edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową.
 - 4) Program psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową
 - 5) Obsługa administracyjna Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej.
 - 6) Działalność informacyjna z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
 - 7) Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Tarnobrzegu tel. 15 822-60-97 wew. 208, 211
 - 8) Punkt Interwencji Kryzysowej – budynek MOPR, ul. Kopernika 3 tel.15 822-13-13
- **Komenda Miejska Policji w Tarnobrzegu ul. 1 Maja 2 tel. 47 825-33-10**
- **Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miasta w Tarnobrzegu ul. Kościuszki 30 tel. 15 822-65-70**
- **Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu wraz z I Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej ul. Sienkiewicza 27 tel. 15 688-27-12 i II Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej ul. Sienkiewicza 27 tel. 15 688-27-33 ,**
- **Prokuratura Rejonowa w Tarnobrzegu ul. Sieniewicza 27 tel. 15 866-81-51,**
- **placówki oświatowo-wychowawcze,**
- **zakłady opieki zdrowotnej**
- **Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Wspóluzależnienia w Tarnobrzegu ul. Wiejska 17 tel. 15 822-19-84**
- **organizacje pozarządowe,**
- **parafie,**

- Schronisko dla bezdomnych w Tarnobrzegu ul. Zwierzyniecka 22A tel. 601-697-065
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tarnobrzegu ul. Kościuszki 30 tel. 15 847-90-10

3.3 Analiza czynników sprzyjających i utrudniających pomoc osobom doznającym przemocy domowej

Czynniki sprzyjające skutecznej pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Czynniki utrudniające skuteczną pomoc osobom doznającym przemocy domowej
1. Czynniki związane z obowiązującymi przepisami krajowymi i lokalnymi	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Interdyscyplinarność w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. 2. Zmiana przepisów prawa dotycząca możliwości odseparowania osób stosujących przemoc od osób doznających przemocy. 3. Możliwość złożenia zawiadomienia o ściganiu sprawcy przemocy z art. 207 k.k. 4. Kierowanie osób wskazanych w procedurze „Niebieskiej Karty” jako osoby stosujące przemoc domową do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych. 5. Obowiązek sporządzania „Niebieskiej Karty”- A bez zgody osoby doznającej przemocy. 6. Możliwość zakładania „Niebieskich Kart” przez Członka Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach realizacji procedury zobowiązania osób zgłoszonych do leczenia odwykowego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przewlekłość postępowań w zakresie <ul style="list-style-type: none"> - zakazu zbliżania się do ofiary; - dozoru i nadzoru kuratora; - nakazu opuszczenia lokalu przez osobę stosującą przemoc. 2. Wykorzystywanie procedury „Niebieskiej Karty” w sprawach rozwodowych. 3. Zbyt długie terminy oczekiwań na przymusowe leczenie odwykowe lub psychiatryczne. 4. Brak rozwiązań prawnych w przypadku braku współpracy osoby stosującej przemoc z instytucjami pracującymi w ramach grupy diagnostyczno-pomocowej. 5. Niejednorodna interpretacja przez instytucje przepisów wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
2. Czynniki związane z działalnością instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca interdyscyplinarna instytucji na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. 2. Dostępność do służb tj. MOPR, Policji i innych służb. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trudności w zakresie komunikacji z osobami doznającymi przemocy oraz stosującymi przemoc w zakresie skutecznej współpracy na rzecz zmiany sytuacji w rodzinie.

<ol style="list-style-type: none"> 3. Dostępność do poradnictwa psychologicznego, prawnego oraz możliwość skorzystania ze schronienia. 4. Rozpowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej. 5. Zwiększenie możliwości pozyskania środków zewnętrznych na finansowanie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. 6. Wspecjalizowana kadra systematycznie podnosząca kwalifikacje. 7. Możliwość całodobowej interwencji ze strony Policji. 8. Dostępność programów korekcyjno-edukacyjnych oraz programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową. 9. Popularyzacja wiedzy na temat zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Przeciążenie pracą i zagrożenie wypaleniem zawodowym pracowników instytucji pomocowych. 3. Niska ilość sprawców chętnych do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. 4. Brak specjalistycznych ośrodków nakierowanych na pracę ze sprawcami przemocy. 5. Obawy instytucji w sporządzaniu „Niebieskiej Karty”.
<p>3. Inne czynniki lokalne</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność lokalnych stowarzyszeń, wolontariat. 2. Popularyzacja wiedzy na temat zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych. 3. Wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, promujących zachowania bez agresji. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niechęć świadków przemocy do wtrącania się w sprawy rodziny. 2. Funkcjonujące schematy myślowe i normy obyczajowe sprzyjające zachowaniom przemocowym. 3. Niska świadomość społeczna dotycząca możliwości zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom przemocy. 4. Brak zainteresowania programami korekcyjno-edukacyjnymi i psychologiczno-terapeutycznymi wśród osób stosujących przemoc domową, skargi osób stosujących przemoc domową. 5. Opór do wszczynania procedury „Niebieskie Kart” ze strony przedstawicieli służby zdrowia.

3.4 Adresaci Programu:

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Tarnobrzegu skierowany jest do szerokiej grupy odbiorców i ma służyć poprawie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą.

Odbiorcami działań zawartych w programie są:

- a) osoby doznające przemocy domowej, w tym m. in. dzieci i młodzież, a także osoby pełnoletnie tj. współmałżonkowie lub osoby żyjące w związkach nieformalnych oraz osoby starsze i niepełnosprawne;
- b) osoby, stosujące przemoc domową;
- c) osoby będące świadkami przemocy domowej;
- d) mieszkańcy miasta Tarnobrzega w ramach profilaktyki i działań edukacyjnych;
- e) pracownicy instytucji i organizacji realizujących zadania z zakresu pracy z osobami doznającymi i stosującymi przemoc domową;
- f) pracownicy instytucji i organizacji realizujących zadania związane z działaniami profilaktycznymi i edukacją w zakresie problemu przemocy domowej.

Rozdział IV Cele Programu

Cele określone w Programie są zgodne z celami określonymi w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony ofiar przemocy domowej na terenie miasta Tarnobrzega.

Cele szczegółowe:

- 1) Podniesienie świadomości społecznej i zintensyfikowanie działań profilaktycznych i interdyscyplinarnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej
- 2) Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej
- 3) Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową
- 4) Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

I. Podniesienie świadomości społecznej i zintensyfikowanie działań profilaktycznych i interdyscyplinarnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej			
Kierunek działań:			
1. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej; zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy domowej			
Rodzaje działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1) Prowadzenie kampanii społecznych, w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej: a) Współpraca z mediami. b) Akcje plakatowe i ulotki. c) Informacje na stronach instytucji publicznych, wydania internetowe gazet lokalnych, media społecznościowe. d) Włączenie się instytucji działających na terenie Miasta Tarnobrzega do ogólnopolskich kampanii w zakresie przeciwdziałania przemocy.	Wszyscy realizatorzy Programu <i>w zależności od zgłaszanych potrzeb czy posiadanych możliwości finansowych</i>	- liczba kampanii społecznych; - liczba artykułów prasowych, audycji radiowych i telewizyjnych - liczba plakatów i ulotek	2023 - 2027
Kierunek Działań:			
2. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych			
Rodzaje działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Termon realizacji
1) Opracowanie i realizacja szkoleń profilaktycznych mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową:	MOPR PPP MKPA	- liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej; - liczba zrealizowanych szkoleń;	2023 - 2027

<p>a) Programy szkoleń dla rodziców i opiekunów prawnych.</p> <p>b) Programy szkoleń dla pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców, pielęgniarek i położnych środowiskowych z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawania czynników ryzyka wystąpienia przemocy domowej i reagowania na przemoc domową • ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej; realizacja procedury „Niebieskie Karty”. 	<p><i>w zależności od zgłaszanych potrzeb czy posiadanych możliwości finansowych</i></p>	<p>- liczba osób korzystających z poradnictwa;</p>	
<p>2) Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową:</p> <p>a) Poradnictwo specjalistyczne.</p> <p>b) Szkolenia dla rodziców i opiekunów.</p>	<p>PPP MOPR MKRPA</p> <p><i>w zależności od zgłaszanych potrzeb</i></p>	<p>- liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;</p> <p>- liczba zrealizowanych szkoleń;</p> <p>- liczba osób korzystających z poradnictwa</p>	<p>2023 - 2027</p>
<p>3) Współpraca podmiotów zaangażowanych w Realizację Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej</p> <p>a) Współpraca ZI z podmiotami realizującymi działania Programu w zakresie opracowania raportów z monitoringu i ewaluacji.</p>	<p>Wszyscy realizatorzy Programu</p>	<p>- liczba raportów;</p>	<p>2023 - 2027</p>

II. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej			
Kierunek działań:			
1. Rozwój infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy			
Rodzaje działań:	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1) Funkcjonowanie Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Tarnobrzegu	ZI	- liczba posiedzeń ZI; - liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych; - liczba osób/rodzin objętych pomocą ZI;	2023 - 2027
2) Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej: a) Dostosowanie oferty instytucji do potrzeb lokalnych w zakresie przeciwdziałania przemocy. b) Wyposażenie instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w narzędzia pracy i materiały niezbędne do codziennego funkcjonowania.	Urząd Miasta MOPR Policja MKRPA PPP	- liczba osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej	2023 - 2027
3) Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej poprzez realizację wspólnych inicjatyw.	MOPR Policja	- liczba zleczanych lub wspólnie realizowanych przedsięwzięć;	2023 - 2027

Kierunek działań:			
2. Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej			
Rodzaje działań:	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1) Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m. in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej: a) prowadzenie poradnictwa w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy. b) dystrybucja materiałów informacyjnych i edukacyjnych.	Wszyscy realizatorzy Programu	- liczba przekazanych formularzy NK B; - liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych; - liczba lokalnych kampanii społecznych;	2023 - 2027
2) Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową: a) Poradnictwo prawne. b) Poradnictwo psychologiczne i rodzinne. c) Poradnictwo grupowe.	MOPR <i>w zależności od zgłaszanych potrzeb czy posiadanych możliwości finansowych</i>	- liczba porad grupowych dla osób doznających przemocy domowej; - liczba osób korzystających z poradnictwa indywidualnego	2023 - 2027
Kierunek działań:			
3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej			
Rodzaje działań:	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1) Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej pomocy w formie:	Wszyscy realizatorzy Programu	- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego,	2023 -

a) Poradnictwo prawne. b) Poradnictwo psychologiczne, rodzinne i terapia. c) Praca socjalna w ramach działań statutowych MOPR.		socjalnego, zawodowego i rodzinnego w danej instytucji;	2027
2) Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej wsparcia w PIK działającym przy MOPR.	MOPR	- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z porad w PIK	2023 - 2027
3) Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej całodobowych miejsc w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.	MOPR <i>w zależności od zgłaszanych potrzeb</i>	- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z miejsc w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;	2023 - 2027
4) Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej: • Współpraca policji, służby zdrowia z pracownikami socjalnymi MOPR w zakresie zagwarantowania bezpieczeństwa dzieciom w związku z wykonywaniem czynności z zastosowaniem art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	MOPR Policja <i>w zależności od zgłaszanych potrzeb</i>	- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny, w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową	2023 - 2027
5) Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy domowej:	MOPR	- liczba programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej;	2023 -

<p>a) Prowadzenie programów terapeutycznych, w tym grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej realizowanych przez instytucje na terenie Miasta Tarnobrzega.</p> <p>b) Prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla osób doznających przemocy domowej.</p> <p>c) Prowadzenie psychoterapii dla osób doznających przemocy domowej</p>		<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w programach terapeutycznym, poradnictwie i terapii; - liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne; - liczba grup terapeutycznych; - liczba grup wsparcia; 	2027
<p>Kierunek działań: 4. Monitoring skuteczności działań pomocowych</p>			
Rodzaje działań:	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
<p>1) Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą:</p> <p>a) Prowadzenie monitoringu realizacji działań Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy</p> <p>b) Prowadzenie lokalnej analizy, dotyczącej czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom doznającym przemocy domowej.</p>	<p>ZI</p> <p><i>raz w roku</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - coroczne raporty monitoringowe z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2023-2027; - opracowane lokalne analizy czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom doznającym przemocy domowej 	<p>2023</p> <p>-</p> <p>2027</p>

III. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Kierunek działań:

1. Podejmowanie działań interwencyjnych właściwych służb w sytuacji występowania przemocy domowej

Rodzaje działań:	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1) Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	MOPR Policja Żandarmeria Wojskowa Oświata MKRPA Ochrona zdrowia	- liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę;	2023 - 2027
2) Aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy służbami w zakresie monitoringu zachowań osób skazanych za stosowanie przemocy domowej. Współpraca pomiędzy organami wymiaru sprawiedliwości a instytucjami realizującymi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy, poprzez usprawnienie przepływu informacji o osobach stosujących przemoc domową.	ZI MOPR	- liczba wniosków kuratorów sądowych o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszonej kary pozbawienia wolności; - liczba wniosków prokuratora do sądu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności wobec skazanego za tego rodzaju przemoc, naruszającego ponownie porządek prawny w postaci stosowania przemocy domowej; - liczba przekazanych ww. organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym zwłaszcza przez	2023 - 2027

		pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby skazane za tego rodzaju przemoc;	
Kierunek działań:			
2. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy domowej			
Rodzaje działań:	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1) Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.	MOPR	- liczba zrealizowanych programów korekcyjno - edukacyjnych; - liczba osób biorących udział w programach korekcyjno-edukacyjnych;	2023 - 2027
2) Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.	MOPR	- liczba osób rozpoczynających i kończących program korekcyjno-edukacyjny	2023 - 2027
Kierunek działań:			
3. Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do zmiany wzorców zachowań			
Rodzaje działań:	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1) Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	MOPR <i>w zależności od zgłaszanych potrzeb</i>	- liczba opracowanych i zrealizowanych programów psychologiczno-terapeutycznych	2023 - 2027

		dla osób stosujących przemoc domową; - liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych; - liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne	
2) Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	MOPR	- liczba osób rozpoczynających i kończących program psychologiczno-terapeutyczny	2023 - 2027

IV. Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunek działań:

1. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Rodzaje działań:	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1) Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc, w formie m. in. superwizji, grup wsparcia: a) Prowadzenie szkoleń podnoszących poziom wiedzy i kompetencji osób	Wszyscy realizatorzy Programu <i>w zależności od zgłaszanych potrzeb czy posiadanych możliwości finansowych</i>	- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa, szkoleń, superwizji i wsparcia psychologicznego; - liczba form wsparcia;	2023 - 2027

<p>realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej</p> <p>b) Prowadzenie superwizji dla pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.</p> <p>c) Promowanie współpracy interdyscyplinarnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.</p> <p>d) Poradnictwo i wsparcie psychologiczne dla osób realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.</p> <p>e) Wsparcie prawne dla osób realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.</p>			
--	--	--	--

Rozdział V Realizatorzy Programu

Realizatorem Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2023- 2027 jest Gmina Miejska Tarnobrzeg, która koordynuje działania w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Tarnobrzegu. Będzie realizowany przez instytucje i organizacje zobowiązane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) Urząd Miasta Tarnobrzega, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu
- 3) Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Tarnobrzegu
- 4) Punkt Interwencji Kryzysowej w Tarnobrzegu przy MOPR w Tarnobrzegu
- 5) Komendę Miejską Policji w Tarnobrzegu
- 6) Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu – I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej
- II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej
- 7) Placówki oświatowe, w tym
 - Szkoła Podstawowa Nr 3 w Tarnobrzegu
 - Szkoła Podstawowa Nr 4 w Tarnobrzegu
 - Szkoła Podstawowa Nr 6 w Tarnobrzegu
 - Szkoła Podstawowa Nr 7 w Tarnobrzegu
 - Szkoła Podstawowa Nr 8 w Tarnobrzegu
 - Szkoła Podstawowa Nr 9 w Tarnobrzegu
 - Szkoła Podstawowa Nr 10 w Tarnobrzegu
 - Szkoła Podstawowa Nr 11 w Tarnobrzegu
 - Przedszkole Nr 1 w Tarnobrzegu
 - Przedszkole Nr 2 w Tarnobrzegu
 - Przedszkole Nr 3 w Tarnobrzegu
 - Przedszkole Nr 4 w Tarnobrzegu
 - Przedszkole Nr 5 w Tarnobrzegu
 - Przedszkole Nr 6 w Tarnobrzegu
 - Przedszkole Nr 7 w Tarnobrzegu
 - Przedszkole Nr 8 w Tarnobrzegu
 - Przedszkole Nr 9 w Tarnobrzegu
 - Przedszkole Nr 12 w Tarnobrzegu
 - Przedszkole Nr 13 w Tarnobrzegu

- Przedszkole Nr 15 w Tarnobrzegu
- Przedszkole Nr 17 w Tarnobrzegu
- Przedszkole Nr 18 w Tarnobrzegu

7) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnobrzegu

Rozdział VI Miejsce i czas realizacji Programu

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2023– 2027 będzie realizowany na terenie miasta Tarnobrzega.

Wdrażanie Programu rozpocznie się po jego uchwaleniu przez Radę Miasta Tarnobrzega i będzie kontynuowane do 2027 roku.

Rozdział VII Monitorowanie i sprawozdawczość

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji programu podmioty składają do dnia 28 luty każdego roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu.

Ewaluację Programu prowadzić będzie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu we współpracy z wszystkimi instytucjami realizującymi Program.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- 1) liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy domowej,
- 2) liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej,
- 3) liczba sprawców przemocy domowej,
- 4) liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu,
- 5) liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu dokonywał będzie ewaluacji w każdym roku i przedstawi Radzie Miasta ocenę do dnia 31 marca każdego roku.

Rozdział VIII Finansowanie Programu

Program będzie finansowany z budżetu Miasta Tarnobrzega, ze środków pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz umieszczonych w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych z innych źródeł, w tym ze środków unijnych. Zadania mogą być finansowane także z grantów i konkursów.

Uzasadnienie

W dniu 21.03.2023 r. została ogłoszona ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), która wprowadza liczne zmiany w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w tym zmianę tytułu ustawy na „o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Zaistniała zatem konieczność dostosowania odpowiedniego zmienionego nazewnictwa oraz dokonania innych modyfikacji w zakresie zadań zespołu interdyscyplinarnego w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Tarnobrzega na lata 2023-2027.

W związku z powyższym uzasadnione jest podjęcie niniejszej uchwały.